

מעלה מעלה

במעלות התורה והחסידות

משנכנס אדר מרבין בשמחה של מצווה

מגילה נקראת ב"א, י"ב וכו', עד ט"ו באדר, ולגמרא היתה אפילו הווא אמינא שהיא נקראת גם בשיתסר ובשיבסה, אלא שמקרא מפורש אני דורש "ולא יעבור". ימי הפורים אינם מקדימים לבוא קודם, ואינם נמשכים מאוחר יותר מ"ז באדר אפילו לפי ההווא אמינא.

עם זאת, דומה כי יש שבחרו לתת פרשנות רחבה ומעמיקה במיוחד לדברי המשנה "משנכנס אדר מרבין בשמחה", וחלקם אפילו רואים עצמם בין הזרזים המקדימים למצוות. כך הפכו ימים קדושים אלו למעין תירוץ והסבר לרפיון ידי הלומדים, וכדי ביזיון וקצף.

אם עליכם טוב, וטובים דברינו בעיניכם, ובוודאי נכון הדבר לפני המלך, מלכו של עולם, יכתב לאבד את כל אותם מנהגים נלוזים שפשטו על היכלי הישיבות מקדמת דנא. אווירת השחרור וקלות הראש אין לה מקום בלבו של בחור ירא שמים לא בימי הפורים עצמם, ובוודאי שלא בשבועות שלפניהם ובשבועות שלאחריהם.

ידוע המשל המוזכר בספרי החסידות, על אותו אדם שזכה להתברך שכל הברכות שיצאו מפיו במשך יום אחד, יתקיימו במלואן. מאחר והחשש היה שיברך את מי שאינם זכאים לברכה, ויהפוך סדרי עולם בהשפעות טובות וגדולות למי שאינם ראויים להן, נשלח לו פיתוי בדמותו של יין שרף טעים ומשכר במיוחד, וכך העביר אותו יהודי את השעות הנשגבות הללו בשכרות ובאיבוד הדעת, עד שלא יכול היה לברך את הבריות.

כך הם ימי הפורים בהם אנו זוכים לבקש ולברך, ימי רצון וישועה, אותם מאבדים רבים בדברי הבאי ובהתנהלות לא אחראית. אלא שדווקא בקרב בחורי הישיבות, העמלים בתורה הקדושה ואשר לא טעמו טעם חטא, מתחיל הניסיון שבועות ארוכים לפני הפורים, כדי שבבוא היום הגדול והנורא, הם כבר יהיו שקועים בעיצומה של ירידה רוחנית עצומה ולא יוכלו להפיק את המיטב והמירב מהימים הקדושים הללו.

אולי באמת הגיע הזמן שנתחיל לשנות את ההתייחסות לימי הפורים, ובמקום לנהות אחרי קלי הדעת שמוצאים בימים אלו בקעה להתגדר בה, שוקעים בהבלים ושורפים את זמנם, ננסה השנה להוציא מהימים האלו את המקסימום האפשרי. נגיע אליהם בכובד ראש, לאחר שבועות וימים של לימוד תורה בחשק ובשמחה, ומשנכנס אדר נזכה להרבות בשמחה של מצווה.

ולוואי שנזכה ללמוד וללמד, לשמו ולעשות

העורך

ממעין החסידות

העמל ויגע בתורה הוא בן עולם הבא אף שהוא נמצא בעולם הזה

שיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'חכמת אליעזר' מסערט ויזניץ זיע"א

אלא עליה שכלית ורוחנית ממדרגה למדרגה, דהצדיק על ידי שעולה מעולם לעולם ומתדבק בשכינה, מרגיש יותר ויותר החיות העריבות והמתיקות בהתדבקות בשכינה.

ומוסיף הצ"ח על דבריו דהעליה בעולם הזה גם היא כהעליה בעולם הבא, וגם בעולם הזה על ידי לימוד התורה יותר ויותר בחיות ובאהבה עולה ממדרגה למדרגה ברוחניות והוא מעין עולם הבא, וזוהי הרי הברכה שברכו רבנן לר"אמי "עולמך תראה בחייך" (ברכות י"ז), היינו שתזכה לראות ולהרגיש טעם מעין עולם הבא אף בעוה"ז.

ומזה נלמד שאם הוא עמל ויגע בתורה וקונה לו דברי תורה. אזי קנה לו חיי העולם הבא, שהוא עולה בעולם הזה ממדרגה למדרגה ברוחניות, וזוכה לבחי מעין עולם הבא. ואז הוא בן ובעל עולם הבא אף שהוא נמצא בעולם הזה.

המושג "יום" אפשר לפרש דחז"ל אמרו (שם ס"ג): "הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם, וכי אותו היום נתנה תורה לישראל אלא ללמדך שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום שנתנה מהר סיני", הרי לנו מזה ד"יום" פירושו מלשון חביבות והתחדשות ואהבה המתגברת בכל יום ויום על ידי לימוד התורה הקדושה.

וזה הפירוש מהליכות עולם לו שהוא שונה הלכות ועמל ויגע בתורה וקונה לו דברי תורה, ועל ידי זה קונה לו חיי עולם הבא, משמע שהוא שונה הלכות בכל יום היינו בחביבות ובהתחדשות, וא"כ מובטח לו שהוא בן ובעל עולם הבא.

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות עולם לו". וכבר תמהו בזה מפרשים הרבה, וגם ה'ערוך לנר' מאריך בענין זה, מה הביטוי "הרי הוא בן עולם הבא" ולא כמו שאומר בסנהדרין (דף צ.) "יש להם חלק לעולם הבא". ועוד, דהרי מהפסוק שמביא ראייתו לא כתיב בו 'כל יום' ומדוע אומר "כל השונה הלכות בכל יום וכו' שנאמר הליכות עולם לו" הרי בפסוק לא כתיב בכל יום.

ועוד קשה דאמר 'הרי הוא בן עולם הבא', והאין ייתכן שכשהוא בעוה"ז יוכל להיות בן ובעל על העולם הבא, היה לו לומר "מובטח לו שינחל עוה"ב", ובבוא הזמן אכן יהיה בעל עולם הבא. אבל כל זמן שהוא בעולם הזה האין ייתכן לקוראו "בן עולם הבא".

אלא חז"ל אמרו באבות (פ"ב מ"ח) "קנה לו דברי תורה קנה לו חיי עולם הבא". ואין קונים דברי תורה, מצינו בגמ' במסכת ע"ז (דף י"ט.) "אמר רבא בתחילה נקראת התורה על שמו של הקב"ה ולבסוף נקראת על שמו, שנאמר (תהילים א, ב) בתורת ה' חפצו, ובתורתו יהגה יומם ולילה", דקודם קראה "תורת ה'" ואח"כ קראה "תורתו". והיינו שעל ידי "בתורת ה' חפצו" שילמדנה בחפץ בעמל ויגיעה על ידי זה "קנה לו דברי תורה" ונקראת "תורתו".

הצ"ח אומר בברכות על מאמר חז"ל (בסוף המסכתא) "תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא שנאמר ילכו מחיל אל חיל" ופירש המהרש"א שכמובן שההליכה בעוה"ב של התלמיד חכם אינה עליה גשמית,

עלון מעלה מעלה

יוצא ע"י 'מוקד השיבה'

המוקד החסידי לסיוע לבני הישיבות הקד'

1-800-20-18-18

או בטל: 073-7078388 (שלוחה 2)

מרגל'א בפומי'א

כדאי הוא כל העולם שיברא

בשביל אדם אחד שיקיים

מצווה אחת לשעה אחת.

הסבא מסלבודקא

"אני לא מצליח להיות בשמחה"

שאלה שהתקבלה במערכת

יש לך שאלה?

הכתובת למכתבים ושאלות: עלון מעלה מעלה
ת.ד. 43064 ירושלים פקס: 077-5558983

לכבוד מערכת 'מעלה מעלה' שלום רב.

מאז שהייתי ילד בחיידה, וגם כיום כבחור בישיבה, אני שומע שוב ושוב על גודל מעלת השמחה, על המשקל הרב שיש לה על פי דרך החסידות, ועל כך ששמחה בקיום המצוות ובלמוד התורה זו דרגה נפלאה.

הבעיה שלי היא שאני לא מצליח לשמוח בדרך כלל. צריך שיקרה משהו משמח כדי לגרום לי לשמחה. לפעמים אני אפילו מרגיש קצת עצוב, בלי שתהיה לי סיבה מיוחדת. סתם ככה. אולי כי אני לא הכי מצליח בלימודים, אולי כי אין לי סיבות מיוחדות לשמוח.

איך למעשה אני יכול לגרום לעצמי לשמוח?

אשמח אם תפרסמו את השאלה שלי, כי אני מתלבט בנושא הזה כבר הרבה מאוד זמן, וכשכבר העזתי לשאול על כך קיבלתי תשובות שלא התקבלו אצלי בלב, ולא הרגיעו את הדאגה שלי, האם משהו לא בסדר אצלי בכך שאני לא שמח בעבודת ה'.

בתודה מראש בחור מאשדוד

תשובה:

שלום לך בחור חביב. ברשותך נגלה ליתר הבחורים הקוראים את העלון, שהשאלה הזאת כבר התקבלה אצלינו לפני חודשים אחדים, ענינו לך עליה בטלפון, והחלטנו לשמור אותה לתקופה של חודש אדה, שבו השאלה הזאת חשובה לאין ערוך כי ישנם בחורים שאולי נוטים לחשוב שאת השמחה הם יוכלו להשיג באמצעות מעשי טטות והוללות, ולכן חשוב לפתוח את הנושא הזה, ולהרחיב בו מעט לתועלת כולנו.

ולגופו של עניין. השמחה היא מידה ככל המידות בעבודת ה'. באותה מידה יכולת לשאול איך מגיעים לענוה, או לעין טובה וכדו'. כל המידות הן קשות להשגה, ואת כולן משיגים רק על ידי עבודה פנימית, ולא על ידי חיזוקים חיצוניים. בחור שיסתובב בחוצות העיר כשהוא לבוש בבגדים בלויים וקרועים לא יהפוך בכך לעניו גדול. כך גם בחור שישמע כל היום מוזיקה וירקוד ברחובות, אין בכך כדי ללמד אותנו על כך שהוא אכן שמח. אדרבה, אם השמחה היתה נובעת מהפנימיות שלו, הוא לא היה צריך לשמוע מוזיקה קצבית וסוחפת כדי להעלות חיוך על שפתיו.

אחרי שביארנו את הנקודה הזאת והבהרנו שאתה לא יוצא דופן בכך, ורוב הבחורים אינם שמחים יומם ולילה, ננסה להביא כמה נקודות 'על קצה המזלג', כדי לסייע לך ולבחורים נוספים הקוראים את הדברים לצאת עם תובנות שיסייעו להם בעבודת הקודש הזאת.

קודם כל בוא נזכור את דברי התוספות המפורסמים על כך ש"דרך בהולך ללמוד שנעשה אדם גדול". כלומר, אדם ששוואף להגיע למקום מסוים, ופועל כדי לממש את שאיפתו, בסופו של דבר ישיג אותה בעז"ה.

אבל כדי לשמוח צריך קודם כל להצטייד בהבנה שלא מגיע לך כלום. בחורים רבים מתעצבים אל לבם על כך שאין להם כסף כמו שהיו רוצים, או שלא מצליח להם בלימודים כמו לחברים אחרים וכו'. קודם כל צריך לזכור שכולנו יצירי כפיו של הקב"ה, ושלכל אחד הוא נותן מאוצר מתנת חנים. בחינם!! הוא לא חייב לנו שום דבר, ואפילו מי שכל היום שקוע בלימוד ושומר על המחשבה ועל הדיבור שלו בקדושה ובטהרה גדולה, גם לו הקדוש ברוך הוא לא חייב שום דבר, בוודאי שלא בעולם הזה. אם לא מגיע לך כלום, אתה שמח על כל מה שאתה מקבל. ואם תביא ימין ושמאל בהשקפה כזאת, תגלה שאתה מקבל המון!

כל אחד מקבל המון, הרבה מעבר למה שאנחנו שמים לב, צריך להודות לקב"ה על כל דבר, על הראיה, על השמיעה, על היכולת לנשום, על האוכל שיש לנו, על הכישרונות שהתברכנו בהם, על המשפחה שבה גדלנו, על החינוך שקיבלנו. קח בחשבון שיכולת להיוולד למשפחה קשת יום בשיכונן העובדים בשדרות או בדימונה. אף אחד לא חייב לך להיוולד באשדוד או בבני ברק, במקום בו קיבלת חינוך איכותי וכו'. במקום לחפש מה חסר לנו, אנחנו צריכים להתמקד בחיובי ובמה שיש לנו, להסתכל על חצי הכוס המלאה.

כמובן שכדי לשמוח צריך להרבות בעסק התורה, שהיא משובבת לב ומשמחת נפש. לשמור את הראש נקי משטויות ומהבלים. וגם לייצר אתגרים ברי השגה, שייתנו לך תחושת סיפוק שבעקבותיה באה השמחה.

הארכנו מעט בתשובה לשאלת, בחור יקר, אבל עדיין לא נגענו בקצה קצהו של הנושא החשוב כל כך. מאחר ואנו סבורים שבאמת מדובר בנושא בעל חשיבות עצומה לבחורים רבים, החלטנו לצאת בעז"ה בסדרה מיוחדת של מאמרים שיופיעו בעז"ה בעלונים שיצאו בחודשים הבאים, בזמן הקיץ הבעל"ט.

הזוכים בהגרלה

הבה"ח א.ב.ה.ב. נ"י
הבה"ח יחזקאל גלינסקי נ"י (ישיבת קול אריה)
בין כותבי התשובות המנובחרות תערוך הגרלה
על שני כרכי משנה ברורה בהוצאת 'דרשו' לשני זוכים
(ב"כ לכ"א, חלקים לפי בחירת הזוכה).

צריך עיון

בגמרא ברכות דף ה' ע"א איתא: "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע נצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע..."

ואם לאו יזכור לו יום המיתה", עיי"ש.

וצריך עיון: אם הזכרת יום המיתה היא המועלת ביותר מדוע לא יזכיר יום המיתה מיד בלא צורך לבדוק. וצ"ע.

תשובות לשאלה מהגליון שעבר

החיד"א בעין זוכר מערכת מ' אות כ' בד"ה מלקות, ובערוך השולחן העתיד ח"א הל' סנהדרין סי' נ"ח ס"ב הקשו: מה טעם החוטא בחטא המחיבו מיתה או מלקות ושב בתשובה מומת או לוקה, הלא לאחר

ששב בתשובה נמחק החטא ונתכפר לו, ולמה לא מתבטל נמי עונשו בב"ד. ותיצו: שאם כן כל אדם יטען ששב בתשובה, וב"ד לאו חוקרי כליות ולב ניהו ושוב לא יוכלו להענישו. וצריך עיון, שהא עכ"פ מידי ספק לא יצא וא"כ איך אפשר להרגו, והלא אולי שב בתשובה. וצ"ע.

הבה"ח נחום פריזל, נפתלי צבי פולק, אריה קיש, שמעון זהבי, נחום בלום, יצחק קירשטיין, חיים פלג, א.א. בל. ועוד. תירצו: דכוונת החיד"א ודעימיה היא דהתורה חייבה בעונשים גם על הצד שעשה תשובה, וזה גופא מוכח דאל"כ לעולם לא שייך להעניש שמא עשה תשובה, ומזה שנקבעו עונשי תורה ע"כ שנקבעו

גם על הצד שעשו תשובה. וצ"ע אם זה כוונת החיד"א דלא כ"כ משמע כן בלשונו.

הבה"ח מרדכי מערבי, יחזקאל גלינסקי, יעקב שוב, חיים אליהו, דניאל חיימוב, צבי וויס, אלחנן סלמון, צביקי ויסנשטרן, צבי פרידמן, נחמן וויץ, ועוד. כתבו שכל שאין אנו יודעים בוודאות ששב בתשובה הרי הוא בחזקת שלא שב. וכעין הא דמצינו דאין ספק מוציא מידי וודא?

כסגנון הזה יישבו גם הבה"ח יהודה סיני, מע, יעקב שטארק ושה. שמעמידים את החוטא בחזקת שלא שב בתשובה. אמנם יש לדון בזה, שהרי לכאורה העונש היא תביעה מהחוטא, וא"כ אדרבה הוא תובע שלא

הרה"ג הלל קורפו שליט"א חבר צוות המשיבים ב'מוקד הישיבה'

מדי שנה, לקראת סוף זמן חורף וכן לקראת סוף זמן קיץ, עולה ב'מוקד הישיבה' שאלה החוזרות על עצמה פעמים רבות באופנים שונים, על ידי בחורים מכל הסגנונות ומכל הישיבות: כיצד מתמודדים עם השחיקה ועייפות החומר לקראת סוף הזמן, כשסדרי הישיבה מתחילים להתרופף, אווירת ההתחדשות שהייתה בתחילת הזמן כבר נעלמה לפני חודשים ארוכים, והתחושה היא שצריך להיאבק בכח כדי להמשיך לשמור על סדרי הישיבה ולא להפוך ליושב קרנות בשבועות האחרונים של הזמן.

בסוף זמן החורף ישנו קושי מיוחד שנוסף על עצם האווירה של סוף הזמן, זהו קושי הנגזר מימי הפורים המתקרבים. בישיבות רבות כבר יוצאים הבחורים מדי ערב כדי לקבץ תרומות לטובת קופת הגמ"ח הישיבתית, בחורים רבים מתכננים לפרטי פרטים את התוכנית שלהם לימי הפורים, והמוזיקה המתנגנת בחדרי הפנימייה פורימית למהדרין.

לפני שנתחיל להשיב על השאלה האמורה, זה המקום והזמן לציין כי לצד הקושי הכללי של כולם להתמודד עם סוף הזמן, בחורים רבים מתמודדים עם קשיים פרטיים שדווקא בזמנים הללו הם מתעצמים והופכים יותר מעיקים ואפילו מאיימים. כמובן שאנו ב'מוקד הישיבה' עומדים הכן להשיב לכל הפונים, ואנו תפילה שבסיעתא דשמיא נוכל ליעץ ולהדריך כל בחור לגבי הקשיים הפרטיים שלו.

הנושא של סוף הזמן לא רק שהוא נחלת הכלל, אלא שהוא גם קושי טבעי ולגיטימי. כל אדם, ובפרט בשנות הנעורים, צריך לעצור מדי פעם ולהחליף כוחות. זו בדיוק הסיבה שבזמן עולם הישיבות בשנים קדמוניות קבעו זמנים מסודרים ללימוד, וזמנים מסודרים ל'בין הזמנים', שגם בהם כמובן לא נחלש חוב לימוד התורה, אבל הבחורים מקבלים הפוגה זמנית מסדרי הישיבה ומהצורך ללמוד דווקא מה שלומדים יתר הבחורים בישיבה.

אסור להיכנע לקושי הטבעי

אבל העובדה שמדובר בקושי טבעי, אין בה כדי להתיר לנו להתפרק ולהיכנע לאותו קושי. בחור שמרגיל את עצמו להיכנע לקשיים, לא יוכל להתנתק מההרגל הזה גם כשהקושי יבוא בעניינים ובנושאים אחרים, וכי יעלה על הדעת שיהודי ש"קשה לו" לשמור שבת ויכל להורות לעצמו היתר לחלל אותה מדי פעם באין רואים? בוודאי שלא. זהו קושי שצריך וחובה להתגבר עליו.

איך מתגברים על הקושי?

תשובות רבות בדבר, אך בשורות הבאות נביא שתיים מרכזיות ויעילות במיוחד.

נפתח בסיפוח: לפני למעלה מיוכל שנים היה יהודי שאת פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו הביא ממכירת גזוז ברחובה של עיה. מדי בוקר הוא היה דוחף את עגלתו לעבר בית החורשת לקרח, מעמיס עליה מספר בלוקים קפואים, מעמיד את הסיפולוקס' על גבי העגלה החורקת, וממלא כוסות גזוז לכל דורש. כשהיו המים במיכל מתרוקנים הוא היה ממחר למלא אותו מחדש במים קרירים שנשמרו עד כה בין גושי הקרח הגדולים, ובסופו של יום היה שב לביתו כשבידיו הפדיון היומי שהספיק לו לחיות בצורה סבירה.

בוקר אחד קם אותו יהודי, והנה שרב כבד ירד על הארץ. החום המעיק גרם לו להזיע עוד לפני שהספיק לשרבב את חוטמו אל מחוץ לביתו. הוא יצא לתפילת שחרית כבכל יום, וכששב הביתה הכריז בקול עצל שפיהוק רחב נלווה אליו: "היום אני לא הולך לעבודה. אי אפשר לעבוד בכזה חום".

שמעה זאת היהודיה נוות ביתו, ומיהרה להרעים עליו בקולה: "שמשון בעלי היק, היום אתה עובד! בטח שאתה הולך לעבודה! שלא תעז לחשוב מחשבות עצלות שכאלו, הרי דווקא בגלל החום הכבד, יקפצו עליך הלקוחות ותוכל להרויח ביום אחד סכום כסף גדול ממה שאתה מרוויח במשך חודש שלם בימות החורף!".

הזמן המתאים ביותר להתחזק בלימוד התורה

למה הדבר דומה? לבחור שנכנע ליצרו ואינו עוסק בתורה בזמנים בהם הלימוד קשה עליו. נאמנים עלינו דברי חז"ל שאמרו "לפום צערא אגרא", וכן אמרו "תורה שלמדתי באף, היא עמדה לי". הקושי הוא מעלה ולא חיסרון, כי על ידי הלימוד למרות הקושי נזכה לשכר גדול עשרת מונים, וגם נזכה שהלימוד הזה יעמוד לנו לאורך ימים ושנים בעז"ה.

ועוד יש לזכור שזמן החורף, או כל זמן לימוד אחר, הוא כמו שק גדול שאין בו תכולה כלשהי. כל לימוד שאנו לומדים נכנס אל תוך השק. כל דיבור של קדושה משתחל פנימה, ובסוף הזמן עלינו לקשור את השק היטב, ולהשאיר אותו במחסן למען יעמוד לנו לאורך ימים ושנים.

סוף הזמן זה הזמן בו עליך לקשור את השק שלך. כל מה שלמדת מונח כבר בפנים, וכת זהו זמן החיתום. עליך לשנן את דפי הגמרא שלמדת במשך הזמן, לחזור עליהם

שוב ושוב, ובכך לסגור את השק היטב כדי שמה שכבר הוכנס אליו לא יישפך החוצה חלילה וחס. בחור שמתפרק בסוף הזמן, עלול לאבד את מה שהשיג לכל אורך הזמן.

ובכל זאת, איך מתמודדים עם הקושי בפועל?

גם הפעם נספר סיפור, שבוודאי רובכם כבר שמעתם או קראתם אותו בעבר: מסופר על הסטיפלער הקדוש, שבצעירותו גויס בעל כרחו לצבא הרוסי, ופעם אחת בליל שבת היתה התורנות שלו לשמור על הבסיס. החייל ששמר לפניו שמח מאוד לראות שהגיע המחליף שלו, מיהר לתלות את אדרת החורף הכבדה והמחממת שניתנה במיוחד לחיילים השומרים בקור העז של החורף הרוסי, ומיהר לרוץ כדי להתחפר במיטתו.

נותר הסטיפלער עומד בתוך השלג המקפיא, כשהוא אינו יכול להוריד את המעיל מהעץ, בשל קדושת השבת. "זהו אומנם רק איסור מדרבנן", חשב לעצמו, "זה מצב של פיקוח נפש" הוסיף, "אבל חמש דקות אני יכול להחזיק מעמד בלי המעיל, אז נחכה חמש דקות ולאחר מכן נוריד אותו מהעץ". כך עברו חמש דקות ועוד חמש, עד שהאיר הבוקר והגיע תורן השמירה הבא בתור כדי להחליף את הסטיפלער הרועד מקור.

חמש דקות! זה כל מה שצריך לדעת. במקום לספור את הימים שנותרו עד סוף הזמן, בואו נתמקד בספירת הימים שאנחנו יכולים לעבור לפני שניכנס לאווירה של סוף זמן. יומיים אתה מסוגל לחכות? אז תחכה יומיים! לאחר מכן תחכה יומיים נוספים. יום אחד, חצי יום, העיקר שתדחה את הקץ ותחזק את עצמך בלימוד, בחזרה בשינוי ועוד.

עצה נוספת היא ללמוד חומר חדש בסדר שלישי או בשעות בין הסדרים. לימוד של חומר חדש ייתן לך תחושה של התחדשות ורעננות, וכך תוכל להקל על ההתמודדות עם השחיקה ועייפות החומר.

ואם תפעל לפי האמור, בוודאי תזכה בס"ד להגיע אל סוף הזמן בכוחות רעננים, כשבידיך שק מלא וגדוש הקשור היטב בקצהו, לבל יאבדו קנייני הנצח שאגרת אל תזכו מאז תחילת זמן חורף ועד סופו בעז"ה.

המשך מעמוד קודם

דעת החיד"א והעה"ש הנ"ל.

נענישנו בלא וודאי. ויש לעיין בזה.

כמו"כ נשלחו תשובות רבות נוספות למערכת, אנו מתנצלים בפני אלו שתשובותיהם לא הספיקו להיכנס לגיליון זה ואי"ה עוד חזון למועד לפרסמם.

הבה"ח שלום אריה אייזנברג הביא הא דאין מגלגלים זכות אלא ע"י זכאי וחובה ע"י חייב, וודאי אינו מתגלגל שיענישוהו בחינם.

הבה"ח א.ב.ר.ב. אליהו שיינין, שמחה גליק, ועוד כתבו: דאך אם שב בתשובה הרי הוא חייב בעונש כדי לתקן מה שפגם בעולם. אמנם יל"ע אם זה מתיישב עם

תשובות יש לשלוח לפקס שמספרו:
077-5558983

יש לכתוב את התשובות בכתב ברור, חובה לציין שם מלא, טלפון, ושם ישיבה. (ניתן לבקש שהשם המלא לא יפורסם)

התהילה שלא נגנבה

קולות ההתפעלות שנשמעו מסביב, צרבו בבשרי כמכוות אש: 'הם חסרי בושה, חשבתי לעצמי. לפני פחות משתי דקות שאלתי את אותה השאלה, ואף אחד לא התלהב ממנה. אבל כששמעו קמינסקי שואל שאלה זה כבר משהו אחר, פתאום כולם מתלהבים מהשאלה המיוחדת כל כך. כי שמעו קמינסקי הוא למדן אמיתי, ואני בסך הכל בחור אפורי וצדדי.'

תאמינו או לא, אבל את השאלה ששמעו קמינסקי שאל עכשיו אני העליתי לפני! נכון שהיא היתה מנוסחת בצורה שונה מעט. אולי קמינסקי חידד אותה, והציג אותה בצורה יותר למדנית, אבל זאת שאלה שליו הוא שמע אותי שואל אותה, שיפץ מעט, הכניס שינויים קוסמטיים והציג אותה כאילו היתה פצצת אטום.

כשאני שאלתי את השאלה, לא רק שהבחורים לא התלהבו. גם המגיד שיעור, הוא לא שמע אותי בכלל. אבל כששמעו קמינסקי רק החל לדבר כולם השתתקו ביראת כבוד. מה הפלא, הרי שמעו קמינסקי הוא הלמדן של הישיבה, ואילו אני... אני סתם בחור. עוד אחד מהיציע של התיירים. לי יש תפקיד מאוד ברור במשחק החיים, אני צריך להסתכל מהצד, להשמיע קריאות התפעלות מדי פעם, ובסיומו של המופע למחוא כפיים לשחקנים הראשיים. אם אני אנסה להצטרף לצוות המנצח, לשאול שאלה יפה או לענות תשובה, אף אחד לא יתייחס אלי.

נמאס לי כבר אין לי כח למצב הזה. אני רוצה להיות למעלה, על הבמה. אני רוצה שקמינסקי יעמוד מהצד וימחא לי כף בהתלהבות. שלא יגנוב לי את השאלות שלי, יעשה להן שיפוץ, ויגרוף את אהדת הקהל על חשבוני!

אחרי השיעור אני ארוז את החפצים שלי ועוזב את הישיבה הזאת. אתם שומעים? עוזב את הישיבה! מה זה ההתנהגות הזאת? אני אוויר? אני קיר?

משך שעה ארוכה התבוססתי במחשבות העגומות שהציפו אותי. משקעים של תקופה ארוכה מאוד עלו בבת אחת לראשי, ואיימו להטביע אותי. הרגשתי שאני מלא עצב. דכדוך משתק עטף אותי, האט את קצב הנשימה שלי, ואיים לבלוע אותי אל תוכי.

את עיקר הכעס הפניתי כלפי שמעון קמינסקי. הצבוע הזה, הלמדן של הישיבה שמעניק משמעות חדשה ועמוקה מאי פעם לביטוי 'חמור נושא ספרים'. אז מה אם הוא יודע ללמוד? אז מה אם יש לו זיכרון יוצא דופן ותפיסה מהירה של נושאים חדשים? יופי! אז הוא בחור מוכשר. אבל למה לגנוב גם מהכישורנות של החברים? הוא שואל כל יום שאלות חזקות, יש לו פעמיים שבוע חידושים יוצאי דופן. אני הצלחתי פעם אחת לשאול שאלה יפה, פעם אחת! הוא לא יכול לפרגן לי את הכבוד שמגיע לי?

צבוע! הוא כל היום לומד בקול שכולם יראו. מחייך לכל אחד מלמעלה למטה, כאילו אנחנו, פשוטי העם, צריכים לומר לו תודה על כך שהוא מתאמץ למתוח את השפתיים ולעשות צורה של חיוך כשהוא רואה אותנו. הוא תמיד רץ

ללמוד עם הבחורים החלשים, שכולם יראו שהוא עוזר לחלשים. אבל כשמגיע רגע האמת, רגע המבחן, מסתבר שהוא לא שווה כלום. שהכל רק הצגה אחת גדולה. האמת? זה בכלל לא מפתיע, תמיד הרגשתי משהו צבוע בחיוך שלו ובהתייחסות שלו אלי ולחברים האחרים.

אבל רק אני הרגשתי בזה. חוץ ממני כולם פה מעריצים גדולים שלו. בכל פעם שיש להם חידוש הם באים אליו שיאשר להם אותו, כשיש להם שאלה הם רצים ישר לקמינסקי שיתלהב ממנה כביכול, ויפרגן להם מילה טובה.

השיעור הסתיים, רוב הבחורים יצאו להתארגן לתפילת מנחה. שמעון קמינסקי עדיין מסכם במהירות במחברת שלו את דברי המגיד שיעור, משתדל לסיים בהקדם כדי שלא לאחר לתפילה. קמתי ממקומי, מתוך מטרה להגיע אליו ולהתעמת אתו. מה הוא חושב לעצמו? ככה לגנוב את השאלה שלי ולגרוף את התהילה שלא מגיעה לו? יש לו מספיק כבוד, המעמד שלו בישיבה מספיק חזק, הוא לא צריך לדרוך על אחרים כדי להשיג עוד. מותר לו לפרגן גם לי ולכל אחד אחר.

טפיחה חברית על השכם גרמה לי להסתובב אחורה. יחזקאל חיך אלי בהנאה: "ראית את כולם התלהבו מהשאלה שלך? באמת כל הכבוד. שינית את כל כיוון הלימוד שלנו בסוגיה. אשריך!". גם אליעזר שעבר ליד הצטרף אליו: "באמת, סרולוביץ, כל הכבוד. אחרי שקמינסקי הסביר את השאלה שלך, התברר שממש הפלת פצצת אטום!"

- "רגע, שמתם לב שהוא שאל את אותה שאלה שאני שאלתי שתי דקות קודם?"

- "בוודאי", השיבו לי השניים בפליאה. "קמינסקי עצמו אמר מיד שהוא רק מבסיר את השאלה שלך".

- "אז בעצם הוא בא לעזרתי והסביר את השאלה שלי?"

- כן. ברור! למה? זה לא מה שאתה התכוונת לשאול?

- "זה כן. אבל... טוב לא משנה. תודה רבה לכם על הפרגון. בהחלט מרגש אותי שזכיתי לשאול כזאת שאלה שהפכה את הכיוון של הסוגיה. ה' עשה אתי חסד כשזיכה אותי לשאול שאלה חזקה כל כך".

יצאתי מחדר השיעורים כשאני נבוך ומבולבל. מסתבר שבסופו של דבר אף אחד לא גנב לי את השאלה. אני מרוב כעס על קמינסקי שמעז לשאול את השאלה שלי, כבר לא הקשבתי להמשך דבריו, ולא שמעתי איך שהוא מסביר שבעצם הוא רק הסביר את השאלה שלי.

בחוץ המתינו לי עוד שני בחורים ששיבחו אותי על השאלה היפה, ואחרי מנחה קיבלתי כמה תגובות נוספות. השיא הגיע יומיים לאחר מכן כשראש הישיבה בכבודו ובעצמו עצר לידי ואמר לי שהוא שמע מהמגיד שיעור את השאלה שלי. ראש הישיבה אמר שאפשר כבר עכשיו לראות שממני יצא תלמיד חכם גדול. ואני? אני זרחתני מאושר.

באמת כל הכבוד לשמעון קמינסקי שככה בא לעזרתי, הסביר את השאלה שלי בצורה למדנית יותר וכך בעצם הפך אותה לפורצת דרך. אלמלא הוא, זו היתה סתם שאלה

'בעלבתי' שאיש לא מתייחס אליה ברצינות. בכלל קמינסקי הוא בחור נהדר. תמיד מחייך לכל אחד בחביבות, עוזר לחלשים, נותן לכל אחד להרגיש שווה ערך אליו, למרות שהוא הלמדן של הישיבה. הוא לא נותן לתחרות להשתלט עליו ועל המידות הטובות שלו. אין ספק שממנו באמת יצא ראש ישיבה גדול. הוא גם מבין לנפש האדם, וזה מה שבעצם עזר לו להבין את השאלה שלי לעומקה, כשכולם חשבו שאני סתם מדבר שטויות. בהחלט שווה לעקוב אחריו כדי לראות איך הוא מתפתח במשך השנים, ואיך הוא הופך לאחד מגדולי הדור הבא.

בעומק ההכרה שלי החלה להכות שורשים תובנה חדשה. היא צמחה והתרחבה, ולקח זמן עד שהצלחתי לגבש אותה ולהסביר אותה במילים. התובנה הזאת נבנתה מהיחס ההפוך שלי להתנהלותו של שמעון קמינסקי.

כשאני חשבתי שקמינסקי 'גנב' לי את השאלה שלי, כעסתי עליו, שפטתי אותו לרעה, והסתכלתי עליו בעין עקומה: הוא מחייך לבחורים? זה 'מלמעלה למטה', מתוך הירות וגאווה. הוא עוזר לחלשים? זה כדי שכולם יראו שהוא בחור טוב ורגיש. הוא יודע ללמוד? זה בגלל שהוא תחרותי שלא יכול לפרגן לאחרים להצליח יותר ממנו.

אבל כשהבנתי שקמינסקי הביא לי כבוד עצום, כשראש הישיבה שיבח אותי בזכות שמעון קמינסקי, פתאום כל המעשים שלו קיבלו פרשנות שונה לחלוטין. עכשיו אני כבר חושב שהוא צדיק נסתר. הוא מבין לנפש האדם, והוא בוודאי עתיד להיות אחד מגדולי הדור הבא.

אז איפה האמת? איזו משתי הדרכים נכונה יותר לשפוט את מעשיו של קמינסקי? האם הוא באמת גאוותן חסר בושה, או שהוא אחד מגדולי הדור הבא?

האמת היא שזה בכלל לא משנה. לכל יהודי יש חזקת כשרות, גם לשמעון קמינסקי, במיוחד כשהוא תלמיד חכם. בוודאי שהדרך הנכונה לשפוט את מעשיו היא באמצעות הסתכלות חיובית. הוא באמת בחור יוצא דופן שאוהב לעזור מחייך לכולם, תמיד כיף לדבר איתו וכו'.

אבל מה שיותר חשוב זה מה שלמדתי על עצמי ועל כושר השיפוט שלי. מסתבר כשאני שופט בני אדם, אני בדרך כלל עושה את זה בהתאם לדעתי עליהם ולא בצורה אובייקטיבית למעשים שלהם. אותו המעשה בדיוק, אם הוא נעשה על ידי אדם שאני אוהב ומעריך, ייחשב בעיני למעשה של טוב לב ויראת שמים, ואם יבוצע על ידי אדם שאני כועס עליו או שונא אותו, יקבל צבע שונה לחלוטין. המסקנה שלי מהסיפור הזה היא מאוד ברורה. אני מאוד משתדל לא לשפוט אנשים אחרים לרעה, ואם נראה לי לרגע שפלוני עשה מעשה כזה או אחר מתוך שיקולים לא ראויים, אני עוצר לרגע, ונזכר שבעצם ייתכן שאני שופט אותו בצורה שגויה לחלוטין.

אנחנו במוקד הישיבה לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה. צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב.

1-800-20-18-18
שיחת חינם 2 שולחנה

בין השעות: 7:30-10:30 בערב או בטל: 073-7078388

**קשה לך?
זקוק לעזרה?**

